

РЕШЕНИЕ

№ 38909

гр. София, 22.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав, в
публично заседание на 04.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: София Тодорова

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **7334** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на В. А. А., чрез пълномощника адв. Г. Т., срещу заповед № РОК25-РД55-102/12.06.2025 г. на кмета на Столична община - район „О. К.“, с която е отказано изплащане на компенсация за учебната 2024-2025 г. по заявление № РОК25-КМ01-38/17.04.2025 г. на жалбоподателката в качеството ѝ на родител на детето К. Й. А..

С жалбата се твърди, че оспорената заповед е нищожна, като издадена от некомпетентен орган. В условията на евентуалност се навеждат и оплаквания за незаконосъобразност на акта, като издаден в нарушение на материалния и на процесуалния закон. Излагат се доводи, че отказът за предоставяне на средства е само в правомощията на кмета на Столична община и не е предвидено делегирането му, а правомощието за определяне на размера на компенсациите за допустимите разходи за съответния период било възложено на кмета на Столична община, но по аргумент от чл. 10, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средствата от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища (Наредбата), то можело да се делегира на упълномощено от кмета на Столична община (СО) лице. Жалбоподателката цитира съдебна практика, за която твърди, че подкрепя доводите ѝ за нищожност поради липса на компетентност на оспорения административен акт.

Сочи се още, че констатациите в оспорената заповед досежно липсата на кумулативно посочените условия в Наредбата, са неправилни. Жалбоподателката твърди, че е кандидатствала за прием в

общински детски заведения за дъщеря си К. А., чрез Информационната система за обслужване на детските заведения (ИСОДЗ) за класирания за детски градини на територията на район „О. К.“, както следва:

- 1) ДГ № 161 Ласка;
- 2) ДГ № 33 Сребърни звънчета;
- 3) ДГ № 161 Ласка - сграда 1, ул. Е. Челеби;

Твърди, че детето не е било прието в нито една от изброените детски градини, а СО- район „О. купел“, не е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година, поради липса на свободни места. Изтъква, че въпреки обявените свободни места за новоразкритата 163 детска градина в район „О. купел“, не било възможно детето К. А. да бъде класирано, тъй като за същата е отворен прием едва в края на 2024 г. Позицията се на чл. 14, ал. 1 от Наредба за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община, съгласно който класиранията се извършват според графика на дейностите, публикуван на сайта на Системата, както и на публично достъпния График за учебната 2024-2025 г., в който нямало класиране за месец ноември 2024 г.

Освен това, в жалбата се сочи още, че за учебната 2024- 2025 г. СО – район „О. купел“ не е предложила подготвителни групи, в които детето да кандидатства. Т. предложение е било направено едва на 03.06.2025 г., което било след подаването на искането за компенсация през месец април 2025 г., като същото се отнасяло за класиранията за новата учебна 2025-2026 г. за свободни места в подготвителните групи в 66 СУ „Ф. С.“, с уточнението, че ако не кандидатства в него, няма как да бъде компенсирана.

Жалбоподателката А. твърди, че е подала кандидатура за подготвителните групи в горещитираното училище в указания срок, а именно на 09.06.2025 г. Моли за отмяната на процесната заповед. Претендират се разноски и се прави възражение за прекомерност на юрисконсултското възнаграждение.

Ответната страна - кметът на Столична община - район „О. купел“, чрез процесуалния си представител юрк. В. П., в писмен отговор оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Излага, че не са налице всички кумулативни предпоставки за изплащане на компенсация по Наредбата, а именно предвидените в чл. 3, ал. 1, т. 1 и т. 3 изисквания. Соци, че видно от справка-извлечение от ИСОДЗ детето К. Й. А. не е кандидатствало за обявените в ИСОДЗ на 19.11.2024 г. свободни места, от които 50 /петдесет/ за набор 2020 г., както и за предложените места в детска градина с писмо, изпратено от СО - район „О. купел“ на електронната поща на родителя. Отбелязва, че към датата на издаване на заповед № РОК25-РД55-102/12.06.2025 г. имало свободни места за деца, родени през 2020 г. в следните групи: ДГ № 163; Подготвителна целодневна група в 66 СУ „Ф. С.“.

Излага подробни аргументи относно компетентността на кмета на СО- район „О. купел“, делегирана със заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на кмета на СО, издадена на основание чл. 44, ал. 1, т. 1, т. 8, т. 9 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация(ЗМСМА). С посочената заповед на кметовете на райони в СО било възложено да издават заповеди за определяне на размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или за мотивиран отказ за изплащането на компенсация за недопустимите разходи, или за прекратяване на изплащането на компенсация.

Поддържа, че в процесния случай административният орган - кметът на СО - район „О. купел“ се намирал в условията на обвързана компетентност от „естеството на искането“ по смисъла на чл. 29, ал. 2, т. 2 от АПК, но при условията на закона – в случая, под „закона“ следвало да се разбира

Наредбата, в която установените предпоставки/условия били кумулативни. Предпоставките за отпускане на компенсацията не са били налице.

Органът застъпва и позицията, че оплакванията, наведени от жалбоподателя, касаели целесъобразността на акта, а не неговата законосъобразност, което било в противоречие с разпоредбата на чл. 145, ал. 1 от АПК. Пороците, посочени от жалбоподателя, не се съдържали нито в мотивите, нито в диспозитива на оспорената заповед и не следвало да се обсъждат при преценката на неговата законосъобразност, те били единствено по неговата целесъобразност.

Твърди, че обжалваната заповед е правилна, законосъобразна и обоснована, както и че е издадена от компетентен орган при спазване на административнопроцесуалните правила. Моли жалбата да бъде оставена без уважение. Претендира разноски.

След като прецени събраните по делото доказателства, във връзка с доводите и съображенията на страните, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

На 17.04.2025 г. жалбоподателката А. подава заявление вх. № РОК25-КМ01-38 до кмета на СО-район „О. купел“, с което е поискала за учебната 2024/2025 г. да ѝ бъдат изплащани компенсация за извършваните разходи по обучението и отглеждането на детето ѝ- К. Й. А.. Неразделна част от заявлението била представената от А. декларация, че обучението на детето се осъществява от частна детска градина „Камелини М.“, като представила и копие от договор от 01.09.2024 г., сключен между Й. А. А. (баща на детето), като възложител и Частна детска градина (ЧДГ) „Камелини Монтесори“ ООД, със срок до 31.08.2025 г.; копия от фактури за извършени плащания към ЧДГ „Камелини Монтесори“ ООД за месец март и месец април 2025 г. (отбелязани в справката в ИСОДЗ). Налично по делото е и заявление от 25.03.2025 г. за изплащане на компенсация за извършваните разходи по обучението и отглеждането на дете, подадено от жалбоподателката А., по което нито една от страните не е взела отношение.

На 03.06.2025 г. кметът на СО - район „О. купел“ е изпратил до жалбоподателката уведомление с изх. № РОК25-ГР94-505, че от извършена служебна проверка на районната администрация, е установено, че към 03.06.2025 г. има места в подготвителна група с целодневен режим в 66 СУ „Ф. С.“. Пояснено е, че за да бъде одобрено подаденото от А. заявление за компенсация, същата трябва да представи в списъка с кандидатурите в ИСОДЗ и посочената подготвителна група, като при липсващи кандидатури щяло да бъде отказано компенсиране.

С оспорената заповед № РОК25-РД55-102/12.06.2025 г. на кмета на СО - район „О. К.“, на основание чл. 46 от Закона за местното самоуправление и местната администрация във връзка с чл. 10 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места (Наредбата) и Постановление № 303 от 17 септември 2021 г. за изменение и допълнение на Наредбата (Постановлението) и в изпълнение на Заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на кмета на Столична община, е отказано изплащането на компенсация за учебната 2024-2025 година по заявление № РОК25-КМ01-38/ 17.04.2025 г. на лицето В. А., с адрес: [населено място], [улица], №21 А, е-mail: [електронна поща], в качеството ѝ на родител на детето К. Й. А. с ЕГН [ЕГН].

Административният орган е мотивирал отказа си с обстоятелството, че за да е приложима разпоредбата на чл. 3, ал. 1 от Наредбата, следвало да са налице в условията на кумулативност следните предпоставки:

1. Детето да е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл. 59. ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска

градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година;

2. Детето да не е записано в целодневна, полудневна или почасова организация на предучилищното образование в нито една държавна или общинска детска градина или училище;

3. Общината по настоящия адрес на детето да не е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година поради липса на свободни места във всички детски градини и училища в прилежащия район;

4. За съответната учебна година детето е записано в самостоятелна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище или в самостоятелна, целодневна, полудневна или почасова организация в частна детска градина или училище;

5. Ако детето е в задължителна предучилищна възраст и е записано за задължително предучилищно образование в частна детска градина или в частно училище - частната институция да не е включена в системата на държавно финансиране;

6. Родителите да не получават подпомагане от държавния бюджет или за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението по тази наредба.

В административния акт органът е приел, че след извършена справка в ИСОДЗ относно наличието на горепосочените предпоставки (извадката от ИСОДЗ е приложена на лист 18 и лист 19 от делото), за детето К. Й. А. били налични кандидатури за класирания за детски градина на територията на район „О. купел“ за учебната 2024- 2025 година само за 161 ДГ „Ласка“. Редно е да се отбележи, че съгласно посочената извадка, освен посоченото от органа, са налични и кандидатури за детето за детска градина 33 „Сребърни звънчета“, както и за 161 ДГ „Ласка“-сграда 1 на [улица], в които К. А. също не е класирана. На 19.11.2024 г. в ИСОДЗ обаче били обявени 50 /петдесет/ свободни места за набор 2020 в новоразкритата 163 ДГ в район „О. купел“, като за детето липсвали кандидатури в посочената детската градина, с което не е изпълнено условието, регламентирано в чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата. Също така, не е налице и изискването, регламентирано в чл. 3, ал. 1, т. 3 от Наредбата, тъй като детето не било кандидатствало в предложените с писмо на СО- район „О. купел“ с изх. № РОК25-ВК94-505/03.06.2025 г. изпратено на електронната поща на родителя подготвителни групи. По тези съображения административният орган е отказал компенсация на разходите, свързани с отглеждане и възпитаване на детето.

При тези данни и след като извърши дължимата на основание чл. 168, ал. 1 от АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл. 8, ал. 4 от Наредбата. Подадена е в преклузивния срок за оспорване от активно легитимирано лице – адресат на процесната заповед, чиито законни интереси непосредствено се засягат от административния акт, което я прави процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Заповед № РОК25-РД55-102/12.06.2025 г. е издадена от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му съгласно чл. 10, ал. 2 от Наредбата. По делото е представена

заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на кмета на Столична община относно разпределението на функциите между кмета на общината и кметовете на кметствата и районите, с която изрично се възлагат на кметовете на райони в Столична община правомощия да издават заповеди за определяне на размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или за мотивиран отказ за изплащането на компенсация за недопустимите разходи, или за прекратяване изплащане на компенсациите при наличие на съответните предпоставки в Наредбата. Заповедта за делегиране на правомощия е издадена от кмета на Столична община на основание чл. 44, ал. 1, т. 1, 8, 9 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация във връзка със задълженията, възложени на кметовете на общините с Наредбата. В чл. 44, ал. 1, т. 9 от ЗМСМА е предвидена законова възможност за кмета на общината да възлага свои функции на кметовете на райони. Д. на правомощията на кмета на общината е извършено на основание законовата разпоредба, с която е дадена възможност за възлагане на широк кръг от правомощия, без посочване на ограничения, т. е. на по-голям обем от материална компетентност, независимо от начина ѝ на придобиване (в случая придобита с разпоредба на подзаконов нормативен акт). В решение № 2488 от 05.03.2024 г. по адм. дело № 4658/2023 г. на ВАС, V о., касационният съд е посочил, че в приложимата наредба не е изключено изрично приложението на общите правила относно организацията на работата на органите на местно самоуправление, а и не е необходимо изрично да бъде предвидена възможност за делегиране на правомощия от кмета на общината на кметовете на кметства и райони, поради регламентацията на този правен институт в общия закон (ЗМСМА) по отношение на всички функции на кмета на общината като различен от обикновеното упълномощаване на длъжностно лице да изпълни конкретно правомощие вместо органа на власт. В подкрепа на тези доводи е правната уредба в нормативни актове със сходна материя – напр. Постановление № 213/01.08.2022 г. за определяне на реда и условията за предоставяне на средствата от държавния бюджет за компенсиране през 2022 г. на разходите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли или яслени групи в общински и държавни детски градини (в сила от 05.08.2022 г., обн. ДВ. бр. 62 от 5 август 2022 г., попр. ДВ. бр. 69 от 26 август 2022 г., доп. ДВ. бр. 99 от 13 декември 2022 г., изм. ДВ. бр. 18 от 24 февруари 2023 г.) и в Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средствата от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски

ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места (в сила от 27.10.2023 г., приета с ПМС № 206 от 23.10.2023 г., обн. ДВ. бр. 90 от 27 октомври 2023 г.). В тези два нормативни акта изрично е предвидена възможността дори за упълномощаване на друго длъжностно лице, което да изпълнява правомощията на кмета за компенсиране на подобни разходи т. е. очевидно е разбирането за липса на каквато и да е изключителност на тези правомощията на кмета на общината или незаменимост при упражняването им. В тази насока е преобладаващата съдебна практика на Върховния административен съд, според която разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от Наредбата няма характер на специална норма, която да дерогира разпоредбата на чл. 44, ал. 1, т. 9 ЗМСМА, която се споделя и от настоящия съдебен състав (в този смисъл решение № 12741 от 25.11.2024 г. по адм. дело № 2381/2024 г. на ВАС, V о.)

Оспорената заповед е в предписаната от закона форма и при издаването му не са допуснати нарушения на административнопроцесуалните правила, които да бъдат определени като съществени и да мотивират неговата отмяна. Съдът споделя разбирането, че нарушението на административнопроизводствените правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган.

Процесната заповед е съответна на материалноправните норми и на целта на закона. Наредбата е приета с Постановление на министерски съвет (ПМС) № 76/05.03.2021 г. и с нея се уреждат условията и редът за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите на родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато децата не са приети в държавни или общински детски градини и училища поради липса на места за предучилищно образование в тях.

В чл. 3, ал. 1, т. 1 – т. 6 от Наредбата изрично и изчерпателно са посочени условията, при кумулативното наличие на които, за родителите на деца от три годишна възраст до постъпването им в първи клас, възниква право да получат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането на децата им. Първото от тези изисквания е детето да е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл. 59, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година.

По делото се установява, а и не се спори, че детето К. А. не е кандидатствало за прием за обявените на 19.11.2025 г. свободни места за новоразкритата 163 детска градина в район „О. купел“. Твърденията на жалбоподателката, че това се дължало на отварянето на прием в края на 2024 г., а месец декември 2024 г. бил класифициран като период без класирания, което направило записването на детето практически невъзможно, не се споделя от настоящия състав. Съгласно цитирания от жалбоподателката и общодостъпен График на дейностите по кандидатстване, класиране и записване в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община за учебната 2024/2025 година, в рамките на месец ноември 2024 г. било проведено още едно текущо класиране за самостоятелни детски ясли, детски градини и подготвителни групи, след разкриването на свободните места за новоразкритата 163 детска градина в район „О. купел“. Следователно, изводът на кмета на СО- район „О. купел“, че не било налице условието на чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата, се явява правилен. От приетата и неоспорена История в ИСОДЗ, л. 19, се установява, че детето К. А. е кандидатствало и не е било класирано за прием в държавна или общинска детска градина в периода 18.10.2024 г. до 06.06.2025 г. за ДГ № 33 „Сребърни звънчета“ (с яслени групи), ДГ № 161 „Ласка“, сграда [улица], ДГ № 161 „Ласка“, за учебната 2024/2025 г., но нито веднъж не е била подадена негова кандидатура за новоразкритата 163 детска градина, в която са обявени 50 места за деца, родени през 2020 г.

Неоснователни са доводите на жалбоподателката, че за учебната 2024 – 2025 г. СО - „О. купел“ не била предложила подготвителни групи, в които детето да кандидатства. От твърденията и на жалбоподателя и на ответника се установява, че на 03.06.2025 г. жалбоподателката е била уведомена от районната администрация за свободни места в подготвителните групи в 66 СУ „Ф. С.“. Спорни по делото се явяват твърденията на А., че предложените от СО - район „О. купел“ места се отнасяли за следващата учебна година - 2025/2026 г., както и че на 09.06.2025 г. жалбоподателката е кандидатствала за посочените детски заведения.

Според разпоредбата на чл. 63, ал. 1 от ЗПУО предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и е с продължителност 12 месеца (чл. 63, ал. 2 ЗПУО). Към релевантния период редът и условията за кандидатстване, класиране и прием в общинските детски градини на територията на СО са били установени в Наредба за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община, приета с

Решение № 121 по Протокол № 71 от 23.02.2023 г., в сила от 02.03.2023 г. Съгласно чл. 12, ал. 1 всички деца, кандидатстващи за прием в общински детски градини на територията на Столична община се регистрират в ИСОДЗ. В чл. 14, ал. 11 от Наредба на Столичен общински съвет за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община е предвидено, че след приключване на класиранията за прием през месец май и юни на съответната учебна година, в детските градини и в подготвителните групи в училищата, децата могат да кандидатстват с по-голяма или по-малка възрастова група, когато има наличие на свободни места и няма чакащи за прием деца от съответната възраст. Дете, което посещава яслена група в детска градина може да кандидатства за по-голяма възрастова група в същата детска градина. От анализа на цитираните разпоредби следва извод, че кандидатстването за прием е за съответната учебна година, а не по принцип. Съответно, класирането за наличните свободни места в детските заведения се извършва в рамките на учебната година и само по отношение на подадените заявления за прием. Тъй като свободните места в подготвителните групи в 66 СУ „Ф. С.“ са били към 03.06.2025 г., то те следва да се считат за относими към учебната 2024/2025 г. В извадката от ИЗОСД, не се отчита подадена на 09.06.2025 г. кандидатура за детето К. А. за свободните места в подготвителните групи в 66 СУ „Ф. С.“. Не са представени от жалбоподателката доказателства в тази насока и в подкрепа на нейните твърдения, поради което съдът приема, че такава кандидатура не е била подадена. От това следва изводът, че в процесния случай не е налице и предпоставката по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средствата от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища.

Правилен е изводът на административния орган, че не са били налице условията, регламентирани в чл. 3, ал. 1, т. 1 и т. 3 от Наредбата, за компенсиране на разходите свързани с отглеждането на детето К. А.. По изложените съображения, съдът приема, че заповед № РОК25-РД55-102/12.06.2025 г. на кмета на район „О. К.“, Столична община е законосъобразна, а подадената срещу нея жалба, следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 АПК на ответника се дължат разноски. Съгласно приложимата норма на чл. 78, ал. 8 от Гражданския процесуален кодекс в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от

съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. В настоящия случай ответникът е бил представляван от юрисконсулт, като съдът в съответствие с фактическата и правна сложност на делото и на основание чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ във вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, определя размер на възнаграждението – 200 (двеста) лева.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София - град, Второ отделение, 29-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. А. А., в качеството ѝ на законен представител на К. Й. А., срещу заповед № РОК25-РД55-102/12.06.2025 г. на кмета на Столична община, район „О. К.“.

ОСЪЖДА В. А. А., ЕГН [ЕГН] и адрес [населено място], [улица], да заплати на Столична община, с адрес: [населено място], [улица], сумата 200 (двеста) лева, представляваща разноски по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: